

Cvičení z matematické analýzy 3

Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty

23. 4. 2018

- 1 Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty
  - Trocha teorie (pro připomenutí)
  - Příklady

Literatura

- Hájek, J., Dula, J.; *Cvičení z matematické analýzy - Obyčejné diferenciální rovnice*. MU Brno, 1998.

Trocha teorie pro připomenutí

- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu** je rovnice tvaru $a(x)y'' + b(x)y' + c(x)y = d(x)$, funkce $a(x)$, $b(x)$, $c(x)$, $d(x)$ jsou spojité v nějakém intervalu I .

- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu** je rovnice tvaru $a(x)y'' + b(x)y' + c(x)y = d(x)$, funkce $a(x), b(x), c(x), d(x)$ jsou spojité v nějakém intervalu I .
- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty** je rovnice tvaru $ay'' + by' + cy = f(x)$, kde $a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0$.

- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu** je rovnice tvaru $a(x)y'' + b(x)y' + c(x)y = d(x)$, funkce $a(x)$, $b(x)$, $c(x)$, $d(x)$ jsou spojité v nějakém intervalu I .
- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty** je rovnice tvaru $ay'' + by' + cy = f(x)$, kde $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$.
- Je-li $f(x) = 0$, hovoříme o **homogenní** rovnici.

- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu** je rovnice tvaru $a(x)y'' + b(x)y' + c(x)y = d(x)$, funkce $a(x), b(x), c(x), d(x)$ jsou spojité v nějakém intervalu I .
- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty** je rovnice tvaru $ay'' + by' + cy = f(x)$, kde $a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0$.
- Je-li $f(x) = 0$, hovoříme o **homogenní** rovnici.
- Při řešení homogenní rovnice $ay'' + by' + cy = 0$ (*) postupujeme tak, že vyřešíme tzv. charakteristickou rovnici $a\lambda^2 + b\lambda + c = 0$, tzn. najdeme kořeny λ_1, λ_2

- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu** je rovnice tvaru $a(x)y'' + b(x)y' + c(x)y = d(x)$, funkce $a(x), b(x), c(x), d(x)$ jsou spojité v nějakém intervalu I .
- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty** je rovnice tvaru $ay'' + by' + cy = f(x)$, kde $a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0$.
- Je-li $f(x) = 0$, hovoříme o **homogenní** rovnici.
- Při řešení homogenní rovnice $ay'' + by' + cy = 0$ (*) postupujeme tak, že vyřešíme tzv. charakteristickou rovnici $a\lambda^2 + b\lambda + c = 0$, tzn. najdeme kořeny λ_1, λ_2
  - jsou-li λ_1, λ_2 dva různé reálné kořeny, má obecné řešení homogenní rovnice (*) tvar $y = C_1 e^{\lambda_1 x} + C_2 e^{\lambda_2 x}$

- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu** je rovnice tvaru $a(x)y'' + b(x)y' + c(x)y = d(x)$, funkce $a(x)$, $b(x)$, $c(x)$, $d(x)$ jsou spojité v nějakém intervalu I .
- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty** je rovnice tvaru $ay'' + by' + cy = f(x)$, kde $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$.
- Je-li $f(x) = 0$, hovoříme o **homogenní** rovnici.
- Při řešení homogenní rovnice $ay'' + by' + cy = 0$ (*) postupujeme tak, že vyřešíme tzv. charakteristickou rovnici $a\lambda^2 + b\lambda + c = 0$, tzn. najdeme kořeny λ_1, λ_2
  - jsou-li λ_1, λ_2 dva různé reálné kořeny, má obecné řešení homogenní rovnice (*) tvar $y = C_1 e^{\lambda_1 x} + C_2 e^{\lambda_2 x}$
  - má-li charakteristická rovnice dvojnásobný kořen $\lambda_1 = \lambda_2$, má obecné řešení homogenní rovnice (*) tvar $y = C_1 e^{\lambda_1 x} + C_2 x e^{\lambda_1 x}$

- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu** je rovnice tvaru $a(x)y'' + b(x)y' + c(x)y = d(x)$, funkce $a(x), b(x), c(x), d(x)$ jsou spojité v nějakém intervalu I .
- **Lineární diferenciální rovnice 2. řádu s konstantními koeficienty** je rovnice tvaru $ay'' + by' + cy = f(x)$, kde $a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0$.
- Je-li $f(x) = 0$, hovoříme o **homogenní** rovnici.
- Při řešení homogenní rovnice $ay'' + by' + cy = 0$ (*) postupujeme tak, že vyřešíme tzv. charakteristickou rovnici $a\lambda^2 + b\lambda + c = 0$, tzn. najdeme kořeny λ_1, λ_2
  - jsou-li λ_1, λ_2 dva různé reálné kořeny, má obecné řešení homogenní rovnice (*) tvar $y = C_1 e^{\lambda_1 x} + C_2 e^{\lambda_2 x}$
  - má-li charakteristická rovnice dvojnásobný kořen $\lambda_1 = \lambda_2$, má obecné řešení homogenní rovnice (*) tvar $y = C_1 e^{\lambda_1 x} + C_2 x e^{\lambda_1 x}$
  - je-li $\lambda_{1,2} = \alpha \pm \beta i$, má obecné řešení homogenní rovnice (*) tvar $y = C_1 e^{\alpha x} \cos \beta x + C_2 e^{\alpha x} \sin \beta x$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

$$1 \quad y'' - 7y' + 12y = 0$$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

$$[y = C_1 + C_2 e^{-5x}]$$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 + C_2 e^{-5x}]$$

4 $4 \frac{d^2x}{dt^2} - 20 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 + C_2 e^{-5x}]$$

4 $4 \frac{d^2x}{dt^2} - 20 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$

$$[x = C_1 e^{\frac{5}{2}t} + C_2 t e^{\frac{5}{2}t}]$$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 + C_2 e^{-5x}]$$

4 $4 \frac{d^2x}{dt^2} - 20 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$

$$[x = C_1 e^{\frac{5}{2}t} + C_2 t e^{\frac{5}{2}t}]$$

5 $4y'' - 8y' + 5y = 0$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 + C_2 e^{-5x}]$$

4 $4 \frac{d^2x}{dt^2} - 20 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$

$$[x = C_1 e^{\frac{5}{2}t} + C_2 t e^{\frac{5}{2}t}]$$

5 $4y'' - 8y' + 5y = 0$

$$[y = e^x (C_1 \cos \frac{x}{2} + C_2 \sin \frac{x}{2})]$$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 + C_2 e^{-5x}]$$

4 $4 \frac{d^2x}{dt^2} - 20 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$

$$[x = C_1 e^{\frac{5}{2}t} + C_2 t e^{\frac{5}{2}t}]$$

5 $4y'' - 8y' + 5y = 0$

$$[y = e^x (C_1 \cos \frac{x}{2} + C_2 \sin \frac{x}{2})]$$

6 $y'' - 4y' + 13y = 0$

Určete obecné řešení diferenciální rovnice

1 $y'' - 7y' + 12y = 0$

$$[y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{4x}]$$

2 $y'' - y' - 6y = 0$

$$[y = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{3x}]$$

3 $y'' + 5y' = 0$

$$[y = C_1 + C_2 e^{-5x}]$$

4 $4 \frac{d^2x}{dt^2} - 20 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$

$$[x = C_1 e^{\frac{5}{2}t} + C_2 t e^{\frac{5}{2}t}]$$

5 $4y'' - 8y' + 5y = 0$

$$[y = e^x (C_1 \cos \frac{x}{2} + C_2 \sin \frac{x}{2})]$$

6 $y'' - 4y' + 13y = 0$

$$[y = e^{2x} (C_1 \cos 3x + C_2 \sin 3x)]$$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0, \quad y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0, \quad y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1 \quad \left[y = -\frac{1}{2}e^x - \frac{\pi}{2} \sin 2x \right]$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0, \quad y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1 \quad \left[y = -\frac{1}{2}e^x - \frac{\pi}{2} \sin 2x \right]$

2 $y'' + 2hy' + h^2y = 0, \quad y(0) = a, \quad y'(0) = C(a, C \in \mathbb{R})$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y(\frac{\pi}{2}) = 0, \quad y'(\frac{\pi}{2}) = 1 \quad [y = -\frac{1}{2}e^x - \frac{\pi}{2} \sin 2x]$

2 $y'' + 2hy' + h^2y = 0, \quad y(0) = a, \quad y'(0) = C(a, C \in \mathbb{R})$
 $[y = e^{-hx}(a + (C + ah)x)]$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0, \quad y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1 \quad \left[y = -\frac{1}{2}e^x - \frac{\pi}{2} \sin 2x \right]$

2 $y'' + 2hy' + h^2y = 0, \quad y(0) = a, \quad y'(0) = C(a, C \in \mathbb{R})$
 $\left[y = e^{-hx}(a + (C + ah)x) \right]$

3 $\frac{d^2s}{dt^2} + 2a\frac{ds}{dt} + a^2s = 0, \quad s(0) = a, \quad s'(0) = 0$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y(\frac{\pi}{2}) = 0, \quad y'(\frac{\pi}{2}) = 1 \quad [y = -\frac{1}{2}e^x - \frac{\pi}{2} \sin 2x]$

2 $y'' + 2hy' + h^2y = 0, \quad y(0) = a, \quad y'(0) = C(a, C \in \mathbb{R})$
 $[y = e^{-hx}(a + (C + ah)x)]$

3 $\frac{d^2s}{dt^2} + 2a\frac{ds}{dt} + a^2s = 0, \quad s(0) = a, \quad s'(0) = 0 \quad [s = ae^{-at} + a^2te^{-at}]$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y(\frac{\pi}{2}) = 0, \quad y'(\frac{\pi}{2}) = 1 \quad [y = -\frac{1}{2}e^x - \frac{\pi}{2} \sin 2x]$

2 $y'' + 2hy' + h^2y = 0, \quad y(0) = a, \quad y'(0) = C(a, C \in \mathbb{R})$
 $[y = e^{-hx}(a + (C + ah)x)]$

3 $\frac{d^2s}{dt^2} + 2a\frac{ds}{dt} + a^2s = 0, \quad s(0) = a, \quad s'(0) = 0 \quad [s = ae^{-at} + a^2te^{-at}]$

4 $y'' - y = 0, \quad \text{integrální křivka se dotýká přímky } y = x \text{ v bodě } [0, 0]$

Určete partikulární řešení diferenciální rovnice, které splňuje počáteční podmínky:

1 $y'' - 2y' + 5y = 0, \quad y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0, \quad y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1 \quad \left[y = -\frac{1}{2}e^x - \frac{\pi}{2} \sin 2x \right]$

2 $y'' + 2hy' + h^2y = 0, \quad y(0) = a, \quad y'(0) = C(a, C \in \mathbb{R})$

$$\left[y = e^{-hx}(a + (C + ah)x) \right]$$

3 $\frac{d^2s}{dt^2} + 2a\frac{ds}{dt} + a^2s = 0, \quad s(0) = a, \quad s'(0) = 0 \quad \left[s = ae^{-at} + a^2te^{-at} \right]$

4 $y'' - y = 0, \quad \text{integrální křivka se dotýká přímky } y = x \text{ v bodě } [0, 0]$

$$\left[y = \frac{e^x - e^{-x}}{2} \right]$$